

TYP NÁDRŽE:

průtočná

ÚČEL NÁDRŽE:

krajinnovorný, ekologický, rekreační, sportovní rybářský revír

PLOCHA HLADINY:130 000 m²**OBJEM NÁDRŽE:**302 000 m³**HLOUBKA NÁDRŽE:**

max 7,5 m

VODNÍ TOK:

Litovicko-Šárecký potok

TYP VZDOUVACÍ STAVBY:zemní sypaná hráz
výška 8,5 m**VLASTNÍK:**

Hlavní město Praha

SPRÁVA:

Lesy hl. m. Prahy

Výsledkem celého projektu je zejména dlouhodobé zlepšení kvality vody v tomto přírodním koupališti, zajištění bezpečného provozu vodního díla a zlepšení životních podmínek pro vodní rostliny a živočichy, a tím i pro sportovní rybolov.

ODBAHNĚNÍ VODNÍHO DÍLA DŽBÁN

Vodní dílo Džbán bylo postaveno v letech 1966 – 1971 na Litovicko-Šáreckém potoce v Praze 6 především za účelem rekreace obyvatel hl.m. Prahy. Jeho další funkcí je zajištění minimálního průtoku pod hrází nádrže (15 l/s) a částečné snížení účinků povodní. VD Džbán je také významným rybářským revírem pro sportovní rybolov.

V posledních letech docházelo na vodním díle Džbán v letních měsících k přemnožení sinic, což většinou znamenalo omezení koupání až k jeho úplnému zákazu. Například v roce 2007 byl VD Džbán prvním koupalištěm v Praze, kde bylo koupání v důsledku výskytu sinic zakázáno. Tento nepříznivý stav byl vyvolán několika faktory. Jednak nevyhovující kvalitou přitékající vody z Litovicko-Šáreckého potoka, který je znečišťován zejména sídelními útvary za hranicí města Prahy, dále pak zabahněním nádrže, které dosahova-

STAVBA:

Revitalizace VD Džbán

INVESTOR:Hlavní město Praha
Odbor ochrany prostředí MHMP
Jungmanova 35
Zástupce investora:
Ing. Jiří Karneckí**DODAVATEL ODBAHNĚNÍ:**Pas plus s.r.o.
Ing. Karel Plucar**DODAVATEL STAVEB. PRACÍ:**Lesy hl.m. Prahy
Středisko vodní toky
Vedoucí střediska:
Ing. Ondřej Palička**PROJEKTANT:**

AŽP – Ing. Cyril Mikyška

DOBA REALIZACE:

květen – prosinec 2008

NÁKLADY:

44,9 mil. Kč

lo 52 400 m³ sedimentu. Velké zabahnění mělo i zásadní vliv na provoz nádrže. Při pravidelných kontrolách funkce spodových výpusťů docházelo k vyplavování bahna do potoka pod nádrží.

První studie na odbahnění nádrže vznikly již v roce 2000, ale nikdy nebyl dostatek finančních prostředků na realizaci projektu. V roce 2007 byla revitalizace VD Džbán zařazena do dlouhodobého celopražského projektu „Obnova a revitalizace pražských nádrží“, který je spolufinancován z fondů EU. V říjnu 2007 bylo provedeno úplné vypuštění nádrže a slovení rybí obsádky. Ryby byly též vyloveny z Litovicko-Šáreckého potoka pod Džbánem.

Po částečném odvodnění sedimentu byla ještě ke konci roku 2007 ve dně nádrže prohrnuta odvodňovací strouha. Díky tomuto opatření se výrazně omezilo další vyplavování sedimentu dále do Litovicko-Šáreckého potoka. Samotné práce na odbahnění byly zahájeny v květnu 2008. Díky velmi krátké době odbahnění mohly být v předstihu zahájeny i práce na opravě stavidel a veškeré technologie v hrázi nádrže. Tyto práce byly závislé zejména na vyčištění prostoru před hrází, kde se nacházelo až 2 m tekutého bahna. V rámci oprav byly vyměněny spodové výpusťi a sanována odpadní štolka v hrázi nádrže.

Souběžně s opravou stavidel v hrázi vodního díla byla provedena i oprava kamenného opevnění břehů a přítoku Litovicko-Šáreckého potoka. Na levém břehu byla vybudována i mělká zóna pro mokřadní vegetaci, která bude sloužit jako úkryt a hnízdiště pro vodní ptactvo. Takovéto tzv. litorální pásmo má zásadní význam ale i pro řízení ryb a rozmnožování obojživelníků. Do konce roku 2008 bylo vodní dílo Džbán opět napuštěno na plnou hladinu a po roční pauze opět slouží návštěvníkům pražské Šárky.

Rekonstrukce opevnění

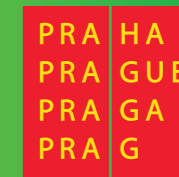
Odbahnění nádrže

Mělká zóna s mokřadní vegetací

Výměna šoupat

REVITALIZACE VODNÍHO DÍLA DŽBÁN

Tento projekt byl spolufinancován Evropskou unií.

PRAHA & EU
INVESTUJEME DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Sumec velký

Co se vylovilo (kg, listopad 2007)

Bílá ryba	3 415
Tolstolobik	5 715
Candát	770
Kapr	2 300
Karas	200
Sumec	100
Úhoř	150
Amur	104

Tolstolobik bílý

Na podzim 2007 bylo provedeno nové zarybnění nádrže rybí obsádkou vhodnou pro sportovní rybolov s přihlédnutím k funkci koupaliště. Bylo vysazeno cca 3 000 kg kapra a 2 500 ks candáta.

Sportovní rybolov je povolen pouze na levém břehu nádrže od přítoku až k hraničním tabulím, přitom platí zákaz vnaďení, používání krmítek a znečišťování celého prostoru nádrže.

DŽBÁN – RYBÁŘSKÝ REVÍR

Sportovní rybářský revír Šárecký potok 2 – údolní nádrž Džbán, který obhospodařuje Český rybářský svaz ÚSMP vydává cca 1-000 povolenek za rok. Revír tvoří vodní plocha VD Džbán o rozloze 13 ha. Jedná se o mimopstruhový revír, ve kterém byl ročně v letech 2005 – 2006 vysazován kapr obecný v průměrném počtu cca 5800 ks, přičemž na udici bylo uloveno 2 700 – 3 000 kusů ročně, dále byla vysazována štika obecná, candát obecný a nepravidelně druhy jako amur bílý a bílá ryba. Ve zmíněných letech se v úlovcích vyskytovaly i druhy ryb jako sumec velký, cejn velký a pstruh duhový.

Ropucha zelená je charakteristická nepravidelnými zelenými a ostře ohraničenými skvrnami. Díky dlouhým zadním nohám dovede rychle skákat krátkými skoky, a můžeme ji tak odlišit od ostatních pomalejších ropuch. Je převážně soumráčná a noční žába. Ve vodě se vyskytuje pouze v období rozmnožování od dubna do srpna. Loví hmyz, plže či červy.

Je schopna se rozmnožovat v rybníčcích, umělých nádržích či různých zaplavených plochách, které jsou často silně ovlivněny lidskou činností. Vyhýbá se rozsáhlejší lesním porostům a vyšším nadmořským výškám. Patří mezi ohrožené druhy.

Vrba bílá je opadavý, dvou-
domý, až 30 m vysoký strom s kmenem o průměru až 1 m. Listy má dlouze zašpičatělé, na svrchní straně tmavé a lesklé, na spodní straně sivě bílé. Vrba bílá kvete v dubnu a květnu, květy jsou uspořádány v jehnědách. Dožívá se až 100 let. Běžně roste na březích rybníků a v lužních lesích. Upřednostňuje hlinité či písčité půdy, které jsou vlhké či zaplavované. Má ráda teplé slunné nebo mírně zastíněné stanoviště.

Vyskytuje se téměř v celé Evropě. Kůra vrby se využívá v lidovém léčitelství, mladé větve pak v košíkářství.

ROSTLINY A ŽIVOČICHOVÉ

Skřipinec jezerní je vytrvalá bylina, která roste na březích mírně tekoucích nebo stojatých, kde vytváří kolonie vegetativním rozmnožováním. Hluboce kořenitá a proto dobře odolává vlnám. Poskytuje chráněný prostor pro tření a líhnutí ryb. Kvete od června do září bohatým hnědým květenstvím ze svazčitých i jednotlivých klásků. Skřipinec jezerní patří mezi vzácnější druhy rostlin.

Užovka obojková je poměrně velký had s oválnou hlavou a zúženým krkem. Samice dorůstají délky přes 1 m, samci bývají menší. Poznáme ji podle měsíčku za hlavou, které jsou žluté, bělavé, nebo oranžově zbarvené. Hřbet užovky bývá šedý, bílošedý, černě koskovaně. Užovka obojková žije nejčastěji ve vlhkých oblastech (poblíž rybníků a tůňek, bažinaté louky). Loví žáby, čolky a malé ryby. Je aktivní ve dne a ráda se vyhřívá poblíž vody. Výborně plave a pod vodou vydrží přes 15 minut. Po odchycení většinou nekouše, vypustí však páchnoucí sekret. Začátkem podzimu se zahrabává do pozemních dutin, kde přezimuje.

Rákos obecný je statná mokřadní tráva, vytvářející duté článkované oddenky dlouhé až 4 m. Nalezneme ho zejména na březích stojatých a mírně tekoucích vod, ale také v příkopech nebo na mokřících loukách. Jeho výskyt poukazuje na přítomnost podzemní vody. Rákos je významnou surovinou pro výrobu dekorativních předmětů, také se používá jako střešní krytina.

Ropucha obecná je nejrozšířenějším obojživelníkem v ČR. Rozmnožuje se ve vodních nádržích a tůňkách. V jarních měsících hromadně táhne do míst rozmnožování. Pulci se vyvíjejí od června do září. Zimu přečkává v norách hlodavců. Při podráždění vylučuje bělavý toxický sekret. Patří mezi zákonně chráněné druhy z kategorie ohrožených.

VYDAVATEL: Hlavní město Praha – Odbor ochrany prostředí MHMP

ROK VYDÁNÍ: 2008

TEXT: Ing. Jiří Karnecki, Český rybářský svaz

FOTOGRAFIE: Ing. Jiří Karnecki, Tomáš Beňo, Doc. Dr. Jan Farkač, CSc.